

[Alsing Andersen.]

punkter, som den indeholdt, skal jeg tillade mig at dvæle ved nogle af de problemer, som i øjeblikket er særlig aktuelle.

Stats- og udenrigsministeren var utvivlsomt talsmand for de tanker, som menneskene ikke alene her i Danmark, men også i andre lande gør sig, når de med uro betragter den moderne våbentekniske udvikling. Denne udvikling burde allerede have overbevist alle statsledere om, at krig er blevet et forældet instrument til fremme af politiske formål. End ikke den stærkeste militærmagt kan gøre sig noget håb om efter en moderne krig at kunne sætte sig hen og „nyde sejrens frugter“, som det hed i meget gamle dage. Det spiller i denne forbindelse ingen som helst rolle, om den ene stormagt på et tidspunkt har et lille teknisk forspring, hvad nye våben angår. Modparten vil altid være tilstrækkelig stærk til, at en moderne krig aldrig giver sejr, men kun almindelig ødelæggelse, fælles tilintetgørelse.

Det ville være en fornærmelse mod statslederne at gå ud fra, at ikke også de er klar over dette forhold. På dette punkt kan ingen virkelig statsmand være optimist, hverken på sine egne eller sit folks vegne. Så meget mere forstemmende må det derfor virke, når man som akkompagnement til forslag, breve og forhandlinger stadig kan høre åbenlyst praleri om, hvor let det nu er blevet at slå en modstander helt ud, selv om han befinder sig tusinder af kilometer borte. Den, der praler og truer sådan, synes mærkværdigvis at glemme — eller måske håber han fejlagtigt at få andre til at glemme — at han selv ville være slået ud på samme måde, før han nåede at tænke sin næste tanke. Derfor er krig blevet et forældet politisk instrument.

Den første og mest naturlige konsekvens heraf burde være en international overenskomst om standsning og indskrænkning af rustningerne bl. a. ved afskaffelse af kernevåben og andre masseødelæggelsesvåben. Der har været flere situationer under FN's forhandlinger, hvor man havde lov til at tro, at man nu stod over for en begyndelse til rustningsindskrænkning. Det sidste tilfælde er netop i overmorgen kun ét år gammelt. Den 25. januar 1957 vedtog FN's plenarforsamling nemlig enstemmigt en af samtlige

stormagter, jeg understreger af samtlige stormagter, i fællesskab foreslået resolution, hvori man angav retningslinjerne for nedrustningskommissionens fremtidige arbejde. Desværre endte forhandlingerne alligevel resultatløst — jeg har lov til at sige til almindelig sorg og bekymring over hele verden. I november 1957 vedtog plenarforsamlingen en ny beslutning om grundlaget for kommissionens arbejde. Denne resolution blev vedtaget med 56 stemmer mod 9, medens 15 lande undlod at stemme. De 9, der stemte imod resolutionen, var de kommunistiske lande — ingen andre. Intet følgeskab havde de i denne afstemning, ikke engang af Jugoslavien. Sovjetunionen var bl. a. misfornøjet med sammensætningen af den hidtidige nedrustningskommission. Den foreslog derfor en ny kommission bestående af alle 82 medlemmer i FN. Dette blev med rette forkastet, for hvem kan for alvor tro, at en sådan forsamling med offentlige møder ville være i stand til at nå til realitetsforhandlinger? Vestmagterne tilbød en mellemvej, og det vedtoges at udvide kommissionen med 14 medlemmer til 26. Men det nyttede ikke. Sovjetunionen fastholdt sit nej og nægtede at deltage i yderligere nedrustningsforhandlinger inden for FN. For øvrigt har man ikke brug for ret megen fantasi for at forestille sig, hvilken kommunistisk propaganda der ville blomstre, dersom det havde været USA, der havde stillet sig på samme måde, som Sovjetunionen har gjort ved denne lejlighed over for et så afgjort flertal i FN.

Jeg vil i al stilfærdighed sige, at jeg står uforstående over for, at Sovjetunionen har indtaget en så drastisk holdning. Ingen har dog villet påtvinge Sovjetunionen en bestemt løsning, men nu ser det ud, som om Sovjetunionen ved at sabotere FN's nedrustningsforhandlinger vil tvinge sin vilje igennem. Man må have lov til at spørge, om den omstændighed, at de 9 kommunistiske lande stod ganske alene ved afstemningen, da slet ikke betyder noget for Sovjetunionen. Med et mildt udtryk har denne holdning i alt fald virket dybt nedslående. Men lad os håbe, at det her kun drejer sig om et taktisk træk i det storpolitiske spil, således at nye forhandlinger kan begyndes på en eller anden måde.